

Aan:
de voorzitter en leden van
provinciale staten van Drenthe

Assen, 2 november 2010
Ons kenmerk 44/5.14/2010012208
Behandeld door mevrouw A. Bosch (0592) 36 54 11 en
mevrouw J.I. Warners (0592) 36 54 05
Onderwerp: Kansen voor Zorg economie

Geachte voorzitter/leden,

Aan u is toegezegd dat wij u zouden informeren over Kansen voor Zorg economie in Drenthe 2010-2013.

Aanleiding

Het terrein van zorg economie wordt door velen gezien als een kans voor Drenthe. We zien dat terug in het Drentse collegeprogramma 2007-2011 "*Kiezen voor de kracht van Drenthe*". *Ambitieuus, dynamisch en sociaal*. Hierin wordt zorg economie als één van de kansrijke economische sectoren voor Drenthe genoemd. Vragen als 'wat is zorg economie, welke kansen liggen er voor Drenthe, waar liggen meer kansen om de zorg economie (stuwend) uit te bouwen en nieuwe werkgelegenheid te creëren, bedrijven aan te trekken en de productiestructuur van Drenthe te versterken' dienen daarom nader uitgewerkt te worden.

De visie op het Drentse economische beleid voor de komende jaren is vastgelegd in de Economische Beleidsagenda 2010-2015. Daarin wordt zorg economie als één van de kansrijke sectoren voor Drenthe 2010-2013 genoemd. Als nichemarkt biedt zorg economie kansen voor de economische ontwikkeling in de provincie Drenthe. Het is voor de sector en voor heel Drenthe van belang deze kansen op een goede manier te benutten.

Hoe is Zorg economie terug te vinden in provinciaal beleid

1. Economisch beleid (Programma 4 Kennis werkt)

Drenthe wil de kenniseconomie verstevigen en de omstandigheden voor bedrijvigheid in kansrijke sectoren die passen bij het profiel van Drenthe benutten. In het huidige beleid heeft zorg economie met een aantal elementen raakvlakken. De visie van de provincie Drenthe voor de komende jaren is vastgelegd in de Economische Beleidsagenda 2010-2015.

Innovatieve Actieprogramma Drenthe (IAD) (instrument)

Het primaire uitgangspunt van het IAD is het versterken van de innovatiekracht van de kenniseconomie in Drenthe. Innovatieve acties zijn noodzakelijk om de economische groei in Drenthe verder te stimuleren. Het IAD is gericht op het Drentse Midden- en Kleinbedrijf.

Life Sciences

Life Sciences is een dynamisch wetenschaps- en technologiegebied dat levensprocessen analyseert en deze basale kennis wordt gebruikt voor de ontwikkeling van betere producten en productieprocessen in veel toepassingsgebieden. Deze gebieden worden globaal onderscheiden in de groene, de witte en de rode life sciences.

Sensortechnologie in de zorg

Voor de zorgsector zijn de ontwikkelingen op het gebied van sensortechnologie van groot belang. Extramurale zorg vraagt om een goede afstemming en communicatie binnen de zorgketen. Sensortechnologie brengt een kwaliteitsimpuls in de sector door de communicatie te verbeteren, maar ook door zorg op afstand mogelijk te maken.

Arbeidsmarkt, onderwijs en zorg

Een goede werking van de arbeidsmarkt is van belang voor een gezonde basis van de Drentse economie. Het betekent dat er voldoende arbeidsaanbod moet zijn om aan de vraag van werkgevers te kunnen voldoen en dat kwalificaties van de beroepsbevolking ook aansluiten bij de vraag van werkgevers. In de nabije toekomst zal de vraag naar personeel in de zorg het aanbod overtreffen.

Recreatie en (zorg)toerisme

In onze samenleving groeit het aantal mensen dat blijvend is aangewezen op zorg in een snel tempo. Dit komt mede door de vergrijzing en de sterk verbeterde medische zorg. Volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft nu al ongeveer 12% van de Nederlandse bevolking een matige of ernstige lichamelijke beperking. Deze groep zal in de toekomst groter worden. Voor het toerisme brengt deze ontwikkeling met zich mee dat steeds meer gasten aanvullende zorg nodig hebben. Het is belangrijk om op deze snel groeiende doelgroep in te spelen en daarmee nieuwe marktkansen te benutten.

2. Sociaal beleid

De taken van de provincie in het sociale domein zijn in het door uw staten (17 februari 2010) aangenomen amendement beschreven als een beleidsmatige rol in het signaleren, monitoren en vraaggericht stimuleren op verschillende onderdelen van het sociale domein. Voor wat betreft de zorg economie liggen de raakvlakken met name op het terrein van sociaaleconomische ontwikkeling van het platteland (vitaal platteland),

zorgbelang op noordelijke schaal, onderwijskansenbeleid vanuit de invalshoek kennis-economie, Drenthe 2028. Daarnaast het ondersteunen van een kennisinfrastructuur en (onder meer taken als signaleren en innoveren van kennis) en het operationaliseren van netwerken, organiseren van bijeenkomsten op thema's en het faciliteren van pilots.

De provincie heeft op bovengenoemde terreinen een rol als er bovenlokale/bovenprovinciale vraagstukken aan de orde zijn.

3. Ruimte en bereikbaarheid

Het provinciale beleid is gericht op het succesvol bundelen van economische activiteiten in steden en kernzones. Integrale, duurzame gebiedsontwikkeling heeft hierbij prioriteit.

Dit kan onder andere invulling krijgen door de realisatie van hoogwaardige bedrijvencampussen voor perspectiefrijke sectoren, waaronder zorg, onderwijs, sensortechnologie en energie. Zo kunnen zorgvoorzieningen profiteren van kennisinstellingen en medische bedrijvigheid.

Proces ontwikkeling

In afstemming (symposium, brainstormsessie) met het bedrijfsleven, (kennis)instellingen, overheden en intermediaire organisaties is een aantal actielijnen geformuleerd. Dit om kansen vanuit de sector en vanuit het economisch perspectief in beeld te brengen, en welke kansen op korte termijn ontwikkeld c.q. kunnen worden opgestart.

De volgende actielijnen zijn hieruit voortgekomen.

1. Doorontwikkeling Thuis technologie en Consumentenmarkt.
2. Synergie tussen Zorgtoerisme en Ondernemerschap.
3. Innovatie in de Werkgelegenheid.

Naar aanleiding hiervan zijn diverse gesprekken gevoerd met betrokkenen om meer en beter zicht te krijgen op de haalbaarheid van de kansen die er zijn. Zo is bijvoorbeeld gesproken met Zorgplein Noord, Stichting de Gildeborg, Zorgbelang Drenthe, USUS maar ook met een aantal Drentse gemeenten en woningbouwcorporaties.

Daarnaast is in kleiner verband een brainstormsessie georganiseerd om de opgestelde actielijnen te concretiseren om daarmee haalbare en realistische projecten door marktpartijen te laten ontwikkelen. Voorafgaand aan deze sessie is onderstaande vraag voorgelegd.

"Welke rol ziet u voor uzelf weggelegd bij welke actielijn(en)?"

Met veel enthousiasme heeft dit geleid tot de bijlage zoals bijgevoegd bij de brief. De verschillende actielijnen zijn uitgezet naar betrokken organisaties of zijn daar al (deels) in ontwikkeling.

De provinciale rol is gericht op het verbinden van partijen, (financieel)ondersteunen van vraaggerichte initiatieven en het organiseren van netwerkbijeenkomsten en eens per jaar het organiseren van breed symposium over een actueel thema in de Zorg-economie.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Bijlage(n):
coll.

ACTIELIJNEN ZORGECONOMIE

Actielijn 1) Doorontwikkeling Thuis technologie en Consumentenmarkt

Zorgdragen voor innovatie op het gebied van thuishetchnologie

Wie	Wat
<u>Trekker</u> Noordelijke Ontwikkelings- maatschappij (NOM) <u>Samenwerkingspartners</u> <ul style="list-style-type: none">• Hanze Institute of Technology (HIT)• Gemeente Assen	Het creëren van een subsidie- of financieringsfaciliteit voor het MKB waaruit een geringe vergoeding (€ 5.000 - € 10.000) beschikbaar wordt gesteld voor de realisatie van een 'idee' naar 'iets' (nieuw product of nieuwe dienst). Dit kan een basis vormen voor de verdere uitrol van het idee. Gedacht kan worden aan het schrijven van een plan of subsidieaanvraag (bijvoorbeeld bij Senter Novem).

Consumentenmarkt

Wie	Wat
<u>Trekker</u> HIT <u>Samenwerkingspartners</u> <ul style="list-style-type: none">• USUS• Gemeente Assen• Stenden Hogeschool/Alfa College• Zorgbelang Drenthe	<ol style="list-style-type: none">1. Thuis technologie toepassingen gebruikersvriendelijker maken c.q. ontwikkelen voor diverse doelgroepen.2. Het creëren van testomgevingen om bovengenoemd resultaat te bereiken waarbij de diverse doelgroepen als testpanel worden betrokken.

Verbetering verschillende (thuis)technologie toepassingen

Wie	Wat
<u>Trekker</u> Syntens <u>Samenwerkingspartners</u> <ul style="list-style-type: none">• USUS• Gemeente Assen• Zorgbelang Drenthe	Renovatie/innovatie van woningen voor de diverse doelgroepen met behulp van domotica.

Kenniseconomie vergroten

Wie	Wat
<u>Trekker</u> Healthy Ageing Netwerk Noord Nederland (HANNN) <u>Samenwerkingspartners</u> <ul style="list-style-type: none">• Sensor Universe• Syntens	Het creëren van een digitaal loket waar het Drentse MKB, kennisinstellingen en overheid kennis kunnen delen c.q. uitwisselen.

Actielijn 2) Synergie tussen Zorgtoerisme en Ondernemerschap

Samenwerking en netwerkontwikkeling tussen toeristisch recreatieve ondernemingen en zorgverlenende instellingen

<i>Wie</i>	<i>Wat</i>
<p><u>1. Trekker</u> Stenden Hogeschool/ Alfa college</p> <p><u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stichting Gildeborg (1) • Dierenpark Emmen (2) • Zorgzaak (1) • Woonservice (1) • Wooncom (1) • GGZ Drenthe (1) • Rovecom (1) • Technologie Centrum Noord Nederland (TCCN) (2) • HANNN (1) • Muzeval (2) • Van de Valk Emmen (2) • Veenpark (2) • Parc Sandur (1 en 2) <p><u>2. Trekker</u> FPC</p> <p><u>Samenwerkingspartner</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zonnehuisgroep Noord • TCNN • Recreatieschap Drenthe 	<p>1. Het opstarten van een "zorg hotel anders" (werktitel) getint hotel in Hoogeveen.</p> <p>2. Project gastgerichtheid Emmen. Een project gericht op de scholing van werknemers van DPE en andere gastgerichte bedrijven die verbonden zijn met DPE met betrekking tot gastgerichtheid in multidisciplinaire teams voor nieuwe doelgroepen die een bezoek brengen, onder andere, aan de dierentuin.</p> <p>Het creëren van een nieuwe voorziening op het gebied van dagtoerisme waarbij activiteiten al dan niet in een instelling ontplooid kunnen worden of op een toeristische locatie.</p>

Vraaggerichte ontwikkeling zorgtoerisme en recreatie

<i>Wie</i>	<i>Wat</i>
<p><u>1. Trekker</u> Stenden Hogeschool/ Alfa college</p> <p><u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hunebedcentrum • Veenpark • DPE • Recron <p><u>2. Trekker</u> FPC</p> <p><u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondernemer uit sector recreatie (FPC) • Marketing Drenthe • Ontwikkelingsbureau Veenhuizen 	<p>Geopark Hondsrug, pleisterplaatsen Emmen e.o.</p> <p>Een project in Veenhuizen om de toegankelijkheid van het hele gebied te vergroten en daarmee aantrekkelijker te maken. Alvorens hiertoe over te gaan is het van belang een haalbaarheidsonderzoek uit te laten voeren in samenwerking met studenten van Stenden Hogeschool en HIT.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Stenden Hogeschool/Alfa College • HIT 	
--	--

Actielijn 3) Innovatie in de Werkgelegenheid

Nieuwe werkgelegenheid ontwikkelen in de zorg economie (vraag)

Wie	Wat
<p><u>1. Trekker</u> TCNN <u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zorgplein Noord • Syntens • Stenden Hogeschool/Alfa College • HANNN • Drenthe College • Noorderpoortcollege 	<p>Kennisinstellingen organiseren nieuwe opleidingen in afstemming met Drentse ondernemers waarbij studenten breder inzetbaar zijn zodat vraag en aanbod in de nabije toekomst beter op elkaar is afgestemd. Ook kan een kennisinstelling c.q. opleidingsinstituut een opleiding op de werkplek verzorgen (Multidisciplinair Zorg/Wonen/ Toerisme/Techniek).</p> <p>Waardeoptimalisatie van zorgbedrijven heeft als doel een bewustwordingsproces op te starten voor kleinschalige Drentse Zorgondernemers met als resultaat kwaliteitszorg, mensgerichte benadering en kwaliteit van de arbeid.</p> <p>Het organiseren van netwerkbijeenkomsten op locatie van en voor Noordelijke ondernemers gericht op Care en Cure en Sensortechnologie.</p> <p>Het realiseren van een proeftuin waar nieuwe vormen van werkgelegenheid worden gecreëerd.</p>
<p><u>2. Trekker</u> Syntens <u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ministerie van Volksgezondheid/ Welzijn/Sport (VWS) • FPC 	
<p><u>3. Trekker</u> Syntens <u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • HANNN • TCNN • NOM • Sensor Universe 	
<p><u>4. Trekker</u> Gildeborg <u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Noorderpoort College • Stenden Hogeschool/Alfa college • Avics domotica • Zorggroep Drenthe • HIT 	

Bevorderen van werkgelegenheid voor werkzoekenden met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking (aanbod)

Wie	Wat
<p><u>Trekker</u> Zorgplein Noord <u>Samenwerkingspartners</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Assen 	<p>Nieuwe werkgelegenheid creëren voor mensen met een WAJONG/WIA uitkering in sectoren (Zorg/Techniek-Zorg etc.) waar een tekort op de arbeidsmarkt wordt verwacht.</p>

<ul style="list-style-type: none">• UWV/Werkloket• FPC	
---	--

Tips/Suggesties

Benutten van andere financieringsbronnen. Hierbij valt te denken aan:

- nationaal programma ouderen (rijksbeleid);
- Eu-regio